

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Difficultas I. Quid per alios dictæ intellectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

RATIO secunda est. Quia impossibile est attingere identitatem duorum, vel negationem identitatis eorundem; quin hoc ipso actu concipiam illa duo. Ergo neque possibile est, concipere identitatem vel negationem identitatis Prædicati & subiecti, quin hoc ipso actu attingam Prædicatum & subiectum, quod enim verum est de identitate vel negatione identitatis duorum in communi verum etiam debet esse de identitate vel negatione identitatis prædicati & subiecti tanquam de singularibus in illo communi contentis Antecedens in quo est Difficultas probatur. Tum quia compossibile est relativum concipi sine suo termino. Ergo etiam impossibile est identitatem duorum concipere sine illis terminis. Tum quia si unum tantum concipiat non erit identitas duorum, nam unum non sunt duo. Quod si impossibile est concipere identitatem duorum vel negationem identitatis duorum quin hoc ipso actu concipiam illa duo. Ergo otiosus erit alius actus & superfluous consequenterque iudicium quod illi identitati attendit stabit in uno actu, eritque simplex Qualitas?

RATIO tertia. Quia si non esset simplex Qualitas secunda operatio, non posset dari unquam una secunda operatio, utpote semper duplici iudicio constans, non potest autem dici quod non possit dari una secunda operatio, cum etiam de illa status Quæstionis procedat, an scilicet una secunda operatio sit simplex Qualitas; Indubie enim duæ secundæ operationes sunt duæ Qualitates.

DICES I. Id quod constat partibus non est simplex qualitas, cum tamen iudicium constet partibus, hoc est, prædicato & subiecto.

RESPONDETUR. Subiectum & Prædicatum non sunt pars iudicii, objectum autem in quod cadit iudicium, hoc est, identitas vel negatio identitatis objectiva est quid indivisibile.

DICES II. Diversus est actus conclusionis ab actu iudicii quod est in secunda operatione. Ergo & actus iudicii de connexionem subiecti cum Prædicato. Diversus erit ab actu iudicii de connexionem prædicati cum subiecto.

RESPONDETUR. Negando consequentiam. Disparitas est. Quia nisi iudicium tertiæ operationis sit distinctum à iudicio secundæ, non habebit per quid constituitur tertia operatio quod absurdum non sequetur, etiam si unico iudicio, constet secunda operatio una quæ hoc ipso una non esset, si diversa iudicia haberet.

DICES III. Diversa est apprehensio quod Pater sit qui habet Filium & Filius sit qui habet Patrem. Ergo etiam est diversum iudicium quo iudicatur identitas Subiecti & Prædicati ab Identitate Prædicati & Subiecti.

RESPONDETUR. Diversitatem illam apprehensionum omni ex diversitate objecti directi hic quidem quod est entitas Patris & illic quod est entitas Filii: quia autem siue iudicem identitatem

prædicati cum subiecto, siue subiecti cum Prædicato, idem est objectum, nempe identitas affirmata, ideo & iudicium idem erit, affirmationes quidem respicientes subiectum sub conditione subiecti, sunt diversæ ab affirmationibus respicientibus prædicatum sub ratione prædicati, affirmatio tamen identitatis utriusque est eadem indivisibilis & objectum indivisibile sicut & ipsum Ly *Idem* indivisibile est.

QUÆSTIO I.

Quid Intellectio Intuitiva & Abstractiva.

Non est necesse hic omnes notitias percurrere, quia aliqua quidem quantum ad Philosophum pertinet sunt sufficienter traditæ, ubi de divisione scientiæ & in secunda operatione, ubi de veritate contingentium actuum. Aliqua etiam Intellectiones v.g. Simplicis intelligentiæ, visionis, &c. ex praxi communi in Theologia tractantur. Hic faciemus eas, quæ commodè hic explicari possunt, impedirentque longitudine Theologum.

DIFFICULTAS I.

Quid per alios dicæ Intellectiones.

Inuitus propriissime, aut saltem magis manifestè significat visionem corporalem, à qua translatum est nomen ad intellectiones, quarum aliqua intuitiva appellantur.

EXPLICAT I. Recentior Suarez. Quod cognitio intuitiva sit cognitio rei præsentis, ut præsens est: jam autem abstractiva cognitio rei, non ut præsens est; Idem docet Scotus in 2. distinct. 3. quæst. 6. num. 6. *Hæc explicatio*

NON SATISFACIT I. **DEUS** Antichristum cognoscit intuitivè & tamen non cognoscit rem præsentem ut præsens est, ergo cognitio intuitiva non est cognitio rei præsentis, ut præsens est. Antecedens probatur. De quo falsum est dicere est præsens, de illo falsum est dicere quod cognoscatur præsens, prout præsens est. Sed de Antichristo falsum est dicere, quod sit præsens. Ergo falsum est dicere, illum cognosci præsentem prout præsens est. Major Probatur. Quia prius est esse præsentem, postea cognosci præsentem: ideo enim cognoscitur præsens, quia est præsens. Deinde illa cognitio si cognosceret præsens, quod non est præsens, esset cognitio falsa. Jam autem nec Divina cognitio, nec intuitiva creata, falsa est.

RESPONDEBIS. **DEUM** noscere omnia in sua præsentia, quam habent ad æternitatem adeoque ut præsentia.

CONTRA. Quia quando assumitur **DEUM** noscere omnia in præsentia non hoc significatur, quasi dicat illud objectum. **DEUS** non habere rationem futuri, sed tantum hoc significatur, quod determinativum, ut hæc potius pars quam illa noscatur, petatur ex præsentia.

sentialitate determinata eorundem ad aternitatem, significatur item quod ad Divinam notitiam non comparentur illa ut futura, hoc est, postea noscenda, restabitque querere: Quid sit aliquid noscere intuitivè in sua præsentialitate, nec enim repugnat aliquid, in sua præsentialitate noscere, & tamen abstractivè.

NON SATISFACIT II. DEUS intuitivè cognoscit tres differentias temporis, hoc est, præsens, præteritum, & futurum, ex quibus excepto præsenti, non potest cognoscere reliqua præsencia ut præsencia, cum essentialiter negent præsencia.

RESPONDEBIS. Futura à DEO intuitivè cognosci, prout sunt præsencia in certa differentia temporis, quæ nondum advenit; præterita item cognosci in præsencia temporis & differentia quæ jam præterit.

CONTRA est. Quia cognoscit DEUS, intuitivè, differentiam inter præsens, quod est, & inter præsens quod futurum est, & enuntiat de illis, illa non esse idem, quod enuntiare non posset, si futurum quæ tale non cognosceret. Hoc ipsum sic aliter proponitur. Præsens quod nondum advenit, intuitivè DEUS cognoscit, & enuntiat de illo: falsum est quod jam advenerit; quero ergo, an cognoscat hoc Ly quod non advenerit? vel non, si non cognoscit, qui illud enuntiat: si cognoscit, ergo cognoscit futurum, & quidem non sub ratione præsents, sed sub ratione ejus, quod nondum advenit. Deinde, vera hæc est Propositio & intuitivè à Deo cognita, futurum non est præsens, tunc quero. An hæc sit in Deo identica Propositio? Si identica sensus illius erit Præsens est præsens. Si non est identica, quero, huic termino Ly Futurum, respondetne aliquid quod formaliter ex modo nostro concipiendi, non respondet termino præsens? Si non respondet aliquid formaliter distinctum, ergo illa propositio erit identica. Si respondet, ergo cognoscit futurum, prout distinctum à præsenti & tamen cognoscit illud futurum intuitivè. Ergo apparet, de ratione intuitivæ, non esse, noscere præsens ut præsens.

NON SATISFACIT III. hæc Explicatio. Quia nos non nisi abstractivam cognitionem habemus de Deo, & tamen illam habemus de Deo, prout præsente, qualis est hæc ipsa, quæ concipit, reduplicationem Dei præsents, prout præsens est. Sicut cognoscere parietem affectum, albedine inquit Pontius, est cognoscere ut album. Deinde ut advertit Oviedo. Si cognitio intuitiva debet esse objecti ut præsens est, eadem cognitio poterit esse intuitiva & abstractiva v. g. casu, quo video per intelligentiam intuitivam objectum præsens, potest Deus annihilare objectum, & eandem cognitionem conservare in absentia illius objecti, quæ enim in hoc implicantia? ergo non est de ratione intuitivæ cognitionis, esse cognitionem rei præsents, ut præsens est.

RESPONDEBIS. Cognitionem intuitivam esse cognitionem rei præsents ut præsens est in hoc sensu: quia videlicet debet causari ab ipso objecto ut existente & præsente secundum se, & non à speciebus emendicatis ab aliis rebus.

CONTRA est. Quia saltem divinitus posset esse notitia intuitiva à speciebus emendicatis, & circa objectum non existens, nec ab illo causari ut casu quo Deus utatur pariete, ad producendam speciem germanam Antichristi, illamque ponat, in intellectu Petri. Ergo esse notitiam intuitivam non est illam causari ab objecto ut existente, aut causari à speciebus non emendicatis.

Inferes ex adlatis rationibus, esse necesse, explicari specialiter, quid sit istud præsens cognosci objectum, tuncque primum videri, an ipsum illud futurum sit legitime explicativum, notitiæ intuitivæ.

EXPLICAT II. Pontius hic Disp. 53. num. 108. Illam scilicet esse cognitionem intuitivam, quæ cognitio terminatur ad ipsum objectum secundum esse suum reale actuale, & non secundum esse intentionale. Hæc explicatio

NON SATISFACIT. Tum quia per illam sequitur, futura quæ talia intuitivè cognosci non posse, non enim habent esse reale actuale. Tum quia DEUS non habet esse reale actuale sine attributis, & tamen videri potest intuitivè sine attributis de quo in prima parte. Tum quia cognitio quam habemus de DEI existentia est abstractiva, & tamen terminatur ad DEUM, secundum esse illius reale: non enim intentionaliter DEUS existit. Denique quando dicit scientiam visionis non terminari ad objectum secundum esse intentionale, vel intelligit esse intentionale fictum, & sic nostra cognitio de DEO existente, erit intuitiva, non enim terminatur ad esse fictum. Vel intelligit non debere terminari notitiam intuitivam ad objectum secundum esse intentionale, hoc est secundum esse, prout subest nostris secundis intentionibus. Nihil explicat, quia non terminari ad esse intentionale objecti, erit non terminari, ad esse, prout subest nostris intentionibus; terminari autem ad objectum non secundum quod subest nostris intentionibus, est terminari ad illud non secundum quod abstrahitur; atque adeo à primo ad ultimum, cognitio intuitiva, erit cognitio non abstractiva, de quibus utrisque simul sumptis queritur, quid sint?

EXPLICAT III. Suarez, Vasquez & alii, cognitionem intuitivam illam esse, quæ attingit omnes formalitates objecti, nullâ præcisione factâ inter illas. Hæc explicatio

NON SATISFACIT I. Tum quia ut dicitur in prima parte, potest videri essentia sine attributis. Ergo non est de ratione intuitivæ, non esse præcisionem.

Dein-

Deinde communicare potest Pater naturam Divinam Filio, & non communicare Paternitatem. Ergo multo magis poterit terminare cognitionem naturae Divinae & non terminare Personam, idque notitiam intuitivam, neque enim adferetur disparitas, nisi per dictam definitionem quae ipsa negatur.

NON SATISFACIT 2. Quia si de ratione intuitivae est attingere omnes formalitates objecti, nullam praecisionem factam inter illas, etiam visio ocularis, non erit cognitio intuitiva, quia non attingit omnes formalitates objecti, non enim attingit rationem entis, rei, sed solam rationem colorati. Rursus cognitio omnipotentiae beatifica, est intuitiva, & tamen non discernit omnes formalitates illius, quia nec attingit Terminos omnes creabiles.

NON SATISFACIT 3. Duplices sunt formalitates objecti adaequatae & inadaequatae. Adaequatae sunt tota Entitas. Inadaequatae, sunt aliquid illius Entitatis, quo posito sic urgetur: Si attingantur adaequatae formalitates cognitione aliqua abstractiva, ut attingi illas non repugnat non erit actus ille Intuitivae. Ergo apparet in ratione intuitivae non constitui notitiam, praecise per rationem attingentis omnes formalitates. Rursus potest dari intuitiva adaequata, Ergo poterit dari & intuitiva inadaequata, & sicut inadaequata Formalitas. hoc ipso quia inadaequata est, non amittit esse Formalitatis; ita & cognitio quae attinget Formalitatem inadaequatam, non desinet esse intuitiva. Quod ipsum sic ulterius proponitur. Quando videtur objectum adaequate per cognitionem intuitivam, vera est haec Propositio: Totum videtur intuitivae. Ergo est explicabilis per descensum & hoc videtur intuitivae, & illud videtur intuitivae; Cur ergo fieri non poterit, ut sit possibilis alia cognitio, eodem modo intuitiva formalitatis: A quo modo est intuitiva ea notitia quae omnes formalitates adaequate attingit, hoc ipso dempto, quia se non extenderet ad omnes alias formalitates.

RESPONDETUR communiter. Quod ad intuitivam, spectet attingere omnia, quae attingibilia sunt, cum ergo non sit attingibilis. v.g. Ratio accidentis ab oculo, salvari poterit ratio visibilis quamvis non videatur accidens.

CONTRA EST. Tum quia vel intelligit per Ly: *debet totum attingi quod potest attingi*, vel inquam intelligit, attingibilitatem absolutam, ut scilicet si sit visio supernaturalis, attingantur omnia attingibilia visione supernaturali, & si sit visio naturalis, attingantur omnia attingibilia visione naturali, & hoc non potest dici, quia alias visio beata non esset intuitiva, quia non attingit omnia, quae supernaturaliter in Deo videri possunt. Rursus visio ocularis non erit intuitiva, quia à longè multa non videntur quae visibilia sunt, de propinquo. Quod si per Ly *attingere omnia quae potest intelligi* restricta attingibilitas, quod scilicet illa visio, attingat omnia, quae illa visione attingibi-

lia sunt, modo attingatur objectum, secundum quod ipsum, restabit inquirere, cur non possit esse visio restricta, ad hanc formalitatem, & cognoscens illam, secundum quod ipsa est, attingendo objectum non irrestrictè & simpliciter, sed restrictè, modo suae attingitivitati proportionato. Tum quia haec responsio supponit, quod sensus non possit percipere distinctionem, adeoque nec praescindere, quod tamen competit intellectui. Sed conceditur, quod non distinguat oculus, quia ad hoc est necesse, utrumque membrum distinctionis attingere. Sed cur non potest sine praedicato distinctionis, videre album, & non videre rationem accidentis. v.g. Quod si hoc potest oculus, poterit & intuitio intellectualis. Demus etiam quod non distinguendo id faciat, sed simpliciter non attingendo objectum. Tum quia ut urget Oviedo. Si objectum non attingatur in formalitate non attingibili ab illa visione, non deficiet ratio visionis. Ergo etiam si non attingatur ex alio capite, adhuc poterit stare ratio cognitionis intuitivae.

Solutio argumentorum in contra petatur ex prima Parte, & ex Materia de Praecisionibus.

DIFFICULTAS II.

Continuatur eadem Materia.

EXPLICAT 4to. Martinon & non pauci alii, quod intuitiva cognitio, sit cognitio per proprias species objecti, & abstractiva per species alienas. *Haec explicatio.*

NON SATISFACIT 1. Quia in multorum sententia, nec videtur Deus per speciem impressam, nec videri potest intuitivae, & tamen intuitivae attingitur. Ergo apparet per Ly noscere per proprias species (ut sonat acceptum) non rectè explicari intuitivam.

NON SATISFACIT 2. Quia ut advertit Oviedo si Deus mecum concurreret ad visionem coloris existentis, non media specie propria, non mediâ etiam alienâ, neque immediatè ipso objecto concurrente, sed solo Deo determinante ad visionem, illa visio esset cognitio intuitiva, non enim fieri illam, talem repugnat, & tamen neque esset per proprias species, neque immediatè concurrente objecto. Ergo de ratione intuitiva non est, videri, per proprias species.

NON SATISFACIT 3. Quia non implicat contradictionem, assumi à Deo tanquam instrumentum obediens, speciem alienam, ad producendam cognitionem intuitivam. Ergo stare potest ratio cognitionis intuitivae, cum concursu specierum alienarum, ad eum modum, quo assumere potest oculus, ut producat mortuo modo auditionem, & ad eum modum, quo assumere potest aquam, ad producendam etiam physicè gratiam.

Neque valet si dicas per species proprias, te intelligere: non species impressas, sed expressas, Non inquam valet: Quia hoc non esset explicare quid sit cognitio intuitiva. Si enim quæram ex te, quid sit cognitio intuitiva Angeli, respondebis:

† (Q)